

حوزه به‌دستی و بحث خود، چنان ادامه می‌داد مسلماً یکی از اساتید بنام حوزه و از مراجع بزرگ تقلیدی شد ولی به جهت گرمای نجف اشرف و ضعف مزاج ایشان و نبودن وسائل امروزه، و اصرار و التماس هم‌وطنان عزیز توقف در نجف را صلاح ندید و در سال ۱۳۱۶ هجری قمری و به سوی زادگاه خود شیراز عزیمت نمود و پس از تجلیل و استقبال گرمی که در بوشهر و کازرون از وی به عمل آمد شیراز را به قدم خود مزین فرمود.

خفیه نویسان انگلیس ورود مرحوم آیت الله آقامیرزا ابراهیم محلاتی را به شیراز چنین گزارش کرده‌اند:

جناب‌شریعت‌مدار آقا میرزا ابراهیم محلاتی مجتهد که از کربلا به شیراز آمدند روز ورود ایشان تمام علماء و تجار و کسبه استقبالی از ایشان کردند، از جمعیت مرد و زن قریب ده هزار نفر در صحرا بود از چنان راهدار که دو فرسخی شیراز است الی درب دروازه پست‌سرهم آدم ایستاده بود، با احترام زیاد ایشان را وارد شهر کردند، بیگلربیگی و انتظام الممالک پسران جناب قوام‌الملک هم تائب فرسخی با سوار، و جمعیت زیاد ایشان را وارد شهر کردند (۱).

همینکه آیت‌الله آقامیرزا ابراهیم محلاتی در شیراز استقرار یافت حوزه درس تشکیل داد و در دو مسجد بزرگ شیراز - مسجد وکیل و مسجد مرحوم مشیرالملک - اقامه جماعت نمود و مرجعیت و ریاست علمه در قارص به‌ویژه منحصر گردید و رساله «نخبه» مرحوم کلیاسی و رساله «منهج الرشاد» مرحوم شیخ جعفر شوشتری را برای مقلدین خود حاشیه فرمود.

(۱) وقایع اتفاقیه، بگوشش سیدی سرجانی، انتشارات نوین تهران ۱۳۶۲ -

مؤلف «امیان الشیعه» از جمله شاگردان وی، مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری را نوشته است که قسمتی از اصول را پیش او خواندند (۱) و در شیراز نیز بزرگانی از حوزه درس ایشان برخواستند از آنجمله مرحوم آیت‌الله شیخ محمد رضا ثامنی است که بعداً مرجع امور دینی مردم شده و دارای مصنفات و مؤلفاتی است.

خلاصه مرحوم آیت‌الله آقامیرزا ابراهیم محلاتی مدت بیست سال در شیراز به وظایف روحانیت قیام نمود و بفرموده مرحوم آیت‌الله حاج میرزا جمال‌الدین محلاتی ایشان بیست سال بزرگ پناهی برای اهالی قارص بودند از آنجائیکه طبق فرموده پیامبر اکرم ﷺ (۲) علماء مرزداران کشور دین و ایمان هستند و موظفند از یورش و حملات شیاطین دین و ایمان مردم را حفظ کنند، مرحوم آیت‌الله آقامیرزا ابراهیم طبق مسؤولیتی که داشت دقیقاً مراقب و مواظب ادعای منطلقه بود تا دین و ایمان و اعتقادات مردم، مورد هجوم و دستبرد قرار نگیرد روی این اصل همیشه آن مرحوم اطلاع یافت که یکی از کوشش‌های انگلیسی به کودکان مسلمانان درس تعلیم می‌دهد و چون از ثبت‌پایند آن آگاه بود، نتوانست در برابر این موضوع ساکت بنشیند تا استعمارگران به فرهنگ جامعه نفوذ کنند، این بود دست به اقدام جدی زد و ضمن مخالفت شدید با اقدام این کوشش به این فکر افتاد مندرسه‌ای به‌سبب جدید جهت تعلیم و تربیت کودکان دایر نماید.

در این باره خفیه نویسان انگلیس چنین گزارش داده‌اند:

دوباره آقا میرزا ابراهیم مجتهد محلاتی از بیات درس دادن مشغول

(۱) امیان الشیعه ج ۲ / ۱۲۳ طبع بیروت.

(۲) اشاره به حدیث پیامبر اکرم که می‌فرماید العلماء مرابطون فی اللفر الای

لیس ایلمس و سفارینه.